

№ 330210015791547

საქართველოს უზენაესი სასამართლო

გ ა ნ ჩ ი ნ ე ბ ა

საქართველოს სახელით

საქმე №ას-1453-1373-2017

9 მარტი,

2018 წელი

№ას-1453-1373-2017

ქ.თბილისი

ფ-----ი

სამოქალაქო საქმეთა პალატა

შემადგენლობა:

ბესარიონ ალავიძე (თავმჯდომარე, მომხსენებელი)

მოსამართლეები:

ეკატერინე გასიტაშვილი, პაატა ქათამაძე

საქმის განხილვის ფორმა – ზეპირი მოსმენის გარეშე

კასატორი – გ----- ფ-----ი (მოსარჩელე)

მოწინააღმდეგე მხარე – შპს „მ---ო“ (მოპასუხე)

თავდაპირველი თანამოპასუხეები: დ----- ვ-----ი, ზ----- ს-----ე

გასაჩივრებული განჩინება – თბილისის სააპელაციო სასამართლოს
სამოქალაქო საქმეთა პალატის 2017 წლის 11 ოქტომბრის განჩინება

კასატორის მოთხოვნა _ გასაჩივრებული განჩინების გაუქმება და
ახალი გადაწყვეტილებით სარჩელის სრულად დაკმაყოფილება

დავის საგანი – ავტოსატრანსპორტო შემთხვევით გამოწვეული ზიანის
ანაზღაურება

აღწერილობითი ნაწილი:

1. მოსარჩელის მოთხოვნა და სარჩელის ფაქტობრივი საფუძვლები:

1.1. გ----- ფ-----მა (შემდგომში – მოსარჩელე, აპელანტი, კასატორი ან დაზარალებული) სარჩელი აღძრა სასამართლოში შპს „მ---ოს“, დ----- ვ-----ისა და ზ----- ს-----ის (შემდგომში – მოპასუხეები, შპს „მ---ო“, ასევე წოდებული, როგორც ლიზინგის გამცემი ან მოწინააღმდეგე მხარე, დ----- ვ-----ი – მძღოლი, ხოლო, ზ----- ს-----ე – ლიზინგის მიმღები) მიმართ და მოითხოვა ავტოსატრანსპორტო საშუალების ექსპლუატაციის შედეგად მიყენებული ზიანის – 8 400 ლარისა და საჯარიმო სადგომზე გადახდილი საზღაურის – 125 ლარის მოპასუხეებისათვის სოლიდარულად დაკისრება.

1.2. სარჩელი ემაყრება შემდეგ ფაქტობრივ გარემოებებს: 2015 წლის 13 მარტს მოსარჩელის კუთვნილ „ტოიოტას“ მარკის ავტომანქანას (სახელმწიფო ნომერი M-----) მისი კორპუსის წინ შეეჯახა შპს „მ---ოს“ საკუთრებაში მყოფი „მერსედესის“ მარკის ავტომობილი (სახელმწიფო ნომერი B-----), რომელსაც მართავდა დ----- ვ-----ი. შეჯახების შედეგად, მოსარჩელის ავტომობილი დაეჯახა სხვა ავტომანქანას. ავტოსაგზაო შემთხვევის გამო მოსარჩელის ავტომობილს დაუზიანდა საფარი (კაპოტი), უკანა ორივე კარი, უკანა ბამპერი, უკანა სავალი ნაწილები, უკანა შუშა, უკანა მარჯვენა ფრთა, წინა სავალი ნაწილები მთლიანად, უკანა ხედვის მარჯვენა და მარცხენა სარკე, წინა მარცხენა კარი, უკანა და მარცხენა საბურავი და დისკი, უკანა მარჯვენა საბურავი, წინა მარჯვენა კარი და შეჭეჭყილია მანქანის ორივე მხარე. ექსპერტიზის დასკვნის თანახმად, მიყენებული ზიანი შეადგენს 4 800 ლარს. მართალია მას ზიანი უშუალოდ მძღოლის ქმედებით მიაღება, მაგრამ ამავედროულად ავტომანქანის მფლობელიც ვალდებულია, აუნაზღაუროს მას მისი ავტომობილის ექსპლუატაციის შედეგად მიყენებული ზარალი. შპს „მ---ოს“ კუთვნილი ავტომანქანა ლიზინგის ხელშეკრულებით გადაცემული ჰქონდა ზ----- ს-----ისთვის, რომელიც ლიზინგის გამცემთან ერთად არის ავტომანქანის თანამფლობელი.

2. მოპასუხეების პოზიცია:

2.1. ლიზინგის გამცემმა სარჩელის წინააღმდეგ წარადგინა არსებითი შედავება და განმარტა, რომ 2015 წლის 7 მარტს მას და ლიზინგის მიმღებ ზ.ს-----ეს შორის გაფორმებული ფინანსური ლიზინგის #L07032015/0039 ხელშეკრულების საფუძველზე, ლიზინგის გამცემის საკუთრებაში რიხცული ავტომანქანა „მერსედესი“ (B-----)

მფლობელობაში გადაეცა ლიზინგის მიმღებს. ხელშეკრულების 2.2. მუხლის თანახმად, ლიზინგის გამცემი ლიზინგის მიმღებს გადასცემს უფლებას, ფლობდეს, სარგებლობდეს და აგრეთვე, გამოისყიდოს სატრანსპორტო საშუალება. ავტოსაგზაო შემთხვევისას, სწორედ ლიზინგის მიმღები წარმოადგენდა ავტომობილის პირდაპირ მფლობელს, რის გამოც ლიზინგის გაცემმა არ უნდა აგოს პასუხი მოსარჩელისთვის მიყენებულ ზიანზე;

2.2. ლიზინგის მიმღებსა და სატრანსპორტო საშუალების მძღოლს სარჩელის წინააღმდეგ შესაგებელი არ წარუდგენიათ, 2016 წლის 11 ოქტომბრის სხდომაზე მძღოლს სადავოდ არ გაუხდია ის ფაქტი, რომ ავტოსაგზაო შემთხვევის დროს ნამდვილად ის მართავდა „მერსედესს“, თუმცა აღნიშნა, რომ არის სოციალურად დაუცველი და ვერ შეძლებს მიყენებული ზიანის ანაზღაურებას დაზარალებულისათვის.

3. პირველი ინსტანციის სასამართლოს გადაწყვეტილების სარეზოლუციო ნაწილი:

თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიის 2016 წლის 11 ოქტომბრის გადაწყვეტილებით სარჩელი ნაწილობრივ დაკმაყოფილდა, ავტოსატრანსპორტო საშუალების მძღოლსა და ლიზინგის მიმღებს სოლიდარულად დაეკისრათ მიყენებული ზიანის – 4 800 ლარისა და საჯარიმო სადგომზე გაწეული ხარჯის – 125 ლარის ანაზღაურება, ასევე, განაწილდა პროცესის ხარჯები, ამავე გადაწყვეტილებით არ დაკმაყოფილდა სარჩელი ლიზინგის გამცემის მიმართ.

4. აპელანტის მოთხოვნა:

საქალაქო სასამართლოს გადაწყვეტილება სააპელაციო წესით გაასაჩივრა დაზარალებულმა, მოითხოვა მისი ნაწილობრივ გაუქმება და ახალი გადაწყვეტილებით ზიანის ანაზღაურების ლიზინგის გამცემისათვის თავდაპირველ თანამოპასუხეებთან ერთად სოლიდარულად დაეკისრება.

5. გასაჩივრებული განჩინების სარეზოლუციო ნაწილი:

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატის 2017 წლის 11 ოქტომბრის განჩინებით სააპელაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდა, ხოლო, გასაჩივრებული გადაწყვეტილება დარჩა უცვლელად.

6. კასატორის მოთხოვნა:

სააპელაციო სასამართლოს განჩინება საკასაციო წესით გაასაჩივრა აპელანტმა, მოითხოვა მისი გაუქმება და ახალი გადაწყვეტილებით სარჩელის სრულად დაკმაყოფილება.

ს ა მ ო ტ ი ვ ა ც ი ო ნ ა წ ი ლ ი:

საკასაციო სასამართლომ, სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 391-ე მუხლის შესაბამისად, შეამოწმა საკასაციო საჩივრის დასაშვებობის საკითხი და მიიჩნევს, რომ იგი დაუშვებელია შემდეგ გარემოებათა გამო:

1. საკასაციო საჩივრის დაუშვებლად ცნობის დასაბუთება:

1.1. სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 391-ე მუხლის მე-5 ნაწილის შესაბამისად, საკასაციო საჩივარი ქონებრივ ან არაქონებრივ დავაზე დასაშვებია, თუ კასატორი დაასაბუთებს, რომ: ა) საქმე მოიცავს სამართლებრივ პრობლემას, რომლის გადაწყვეტაც ხელს შეუწყობს სამართლის განვითარებას და ერთგვაროვანი სასამართლო პრაქტიკის ჩამოყალიბებას; ბ) საქართველოს უზენაეს სასამართლოს მანამდე მსგავს სამართლებრივ საკითხზე გადაწყვეტილება არ მიუღია; გ) საკასაციო საჩივრის განხილვის შედეგად მოცემულ საქმეზე სავარაუდოა მსგავს სამართლებრივ საკითხზე საქართველოს უზენაესი სასამართლოს მანამდე არსებული პრაქტიკისაგან განსხვავებული გადაწყვეტილების მიღება; დ) სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება განსხვავდება მსგავს სამართლებრივ საკითხზე საქართველოს უზენაესი სასამართლოს მანამდე არსებული პრაქტიკისაგან; ე) სააპელაციო სასამართლომ საქმე განიხილა მატერიალური ან/და საპროცესო სამართლის ნორმების მნიშვნელოვანი დარღვევით, რასაც შეეძლო არსებითად ემოქმედა საქმის განხილვის შედეგზე; ვ) სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება ეწინააღმდეგება მსგავს სამართლებრივ საკითხზე ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა დაცვის კონვენციასა და ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს პრეცედენტულ სამართალს; ზ) გასაჩივრებულია სააპელაციო სასამართლოს მეორე დაუსწრებელი გადაწყვეტილება ან განჩინება დაუსწრებელი გადაწყვეტილების უცვლელად დატოვების თაობაზე. ზემოაღნიშნული დანაწესები განსაზღვრავს იმ მოთხოვნებს, რომელთაც საკასაციო საჩივარი უნდა შეიცავდეს და ეფუძნებოდეს.

1.2. მოცემულ შემთხვევაში, გასაჩივრებული განჩინების დასაბუთება ძირითადად იმ დასკვნებს ეფუძნება, რომ:

1.2.1. 2015 წლის 13 მარტს მომხდარი ავტოსაგზაო შემთხვევის შედეგად დაზიანდა მოსარჩელის კუთვნილი „ტოიოტას“ მარკის ავტომანქანა. ავტომანქანა „მერსედესს“ (სანომრე ნიშნით B-----), რომელმაც გამოიწვია ავტოსაგზაო შემთხვევა, მართავდა დ----- ვ----- ი;

1.2.2. მოსარჩელეს კუთვნილი ავტომანქანის დაზიანების შედეგად მიადგა 4 800 ლარის ზიანი, რაც ანაზღაურებული არ არის;

1.2.3. ავტოსაგზაო შემთხვევის დროს სატრანსპორტო საშუალება „მერსედესი“ რეგისტრირებული იყო ლიზინგის გამცემის სახელზე;

1.2.4. 2015 წლის 7 მარტს შპს „მ---ოსა“ და ზ----- ს-----ეს შორის გაფორმებული ფინანსური ლიზინგის ხელშეკრულების საფუძველზე, ზ----- ს-----ეს ლიზინგით გადაეცა „მერსედესის“ მარკის ავტომანქანა. ხელშეკრულების 4.4. პუნქტის მიხედვით, ლიზინგის გამცემი იძენს საკუთრების უფლებას სატრანსპორტო საშუალებაზე და იგი გადასცემს, ხოლო ლიზინგის მიმღები იღებს ფაქტობრივ მფლობელობაში სატრანსპორტო საშუალებას ხელშეკრულების პირობათა შესაბამისად, ამავე ხელშეკრულების თანახმად, ლიზინგის მიმღებს ნივთზე მფლობელობა გადაეცა შემდეგი პირობებით:

- ლიზინგის თანხა - 8 480.00 ლარი;
- სატრანსპორტო საშუალების ფასი - 14 300.00 ლარი;
- ლიზინგის ვადა - 07.03.2021წ.;
- საპროცენტო განაკვეთი - 4.08%;
- ლიზინგის საერთო ღირებულება - 26 409.60 ლარი.

1.3. სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 407-ე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, სააპელაციო სასამართლოს მიერ დამტკიცებულად ცნობილი ფაქტობრივი გარემოებები სავალდებულოა საკასაციო სასამართლოსათვის, თუ წამოყენებული არ არის დასაშვები და დასაბუთებული პრეტენზია (შედავება). დასაბუთებულ პრეტენზიაში იგულისხმება მითითება იმ პროცესუალურ დარღვევებზე, რომლებიც დაშვებული იყო სააპელაციო სასამართლოს მიერ საქმის განხილვის დროს და რამაც განაპირობა ფაქტობრივი გარემოებების არასწორად შეფასება-დადგენა, მატერიალურ-სამართლებრივი ნორმის არასწორად გამოყენება ან/და განმარტება. საკასაციო პალატა მიიჩნევს, რომ კასატორს სააპელაციო სასამართლოს მიერ დადგენილ ფაქტობრივ გარემოებებთან მიმართებით არ წარმოუდგენია დასაშვები და დასაბუთებული პრეტენზია (შედავება).

1.4. საკასაციო საჩივრის განსახილველად დაშვების წინაპირობა ვერ გახდება კასატორის შედავება იმის თაობაზე, რომ:

1.4.1. პირველი და სააპელაციო ინსტანციის სასამართლოებმა ლიზინგის გამცემის პასუხისმგებლობის გამორიცხვის ნაწილში არასაკმარისად დაასაბუთეს გადაწყვეტილება, ეს საკითხი დაამყარეს მოწინააღმდეგე მხარესა და ლიზინგის მიმღებს შორის გაფორმებულ ხელშეკრულებას, რაც არასწორია, რადგანაც პასუხისმგებელი პირის განსაზღვრა კანონის და არა ხელშეკრულების რომელიმე დებულების საფუძველზე უნდა განხორციელდეს. ამ საკითხის თაობაზე სასამართლომ არასწორად განმარტა სამოქალაქო კოდექსის 999-ე

მუხლის მე-4 ნაწილი და მიღებული განჩინება წინააღმდეგობრივია, რადგანაც, თუკი, ლიზინგის გამცემს ლიზინგის მიმღებისათვის გადაცემული ჰქონდა ავტომობილის სხვა პირისათვის გადაცემის უფლება, მომეტებული საფრთხის წყაროს ბუნებიდან გამომდინარე, ეს უფრო მეტად ადასტურებს ლიზინგის გამცემის პასუხისმგებლობას;

1.4.2. სასამართლომ საქმეში არსებული მტკიცებულებების საფუძველზე დაადგინა, რომ ავტოსატრანსპორტო შემთხვევისას სატრანსპორტო საშუალება საკუთრების უფლებით რეგისტრირებული იყო ლიზინგის გამცემზე, ამ ფაქტის წინააღმდეგ ლიზინგის ხელშეკრულების არსებობა, მათ შორის საგნის გამოსყიდვის უფლებით, ვერ გახდება პასუხისმგებლობაზე უარის თქმის საფუძველი, რადგანაც ლიზინგის ხელშეკრულების ბუნებიდან გამომდინარე, ლიზინგის მიმღებზე საკუთრება შეიძლება მხოლოდ მას შემდეგ გადავიდეს, რაც ეს პირი სრულად დაფარავს ლიზინგის საზღურს და დადებს დამოუკიდებელ სანივთო გარიგებას. ის ფაქტი, რომ სატრანსპორტო საშუალების მესაკუთრე მოწინააღმდეგე მხარეა, დადგენილია ადმინისტრაციული ორგანოს ჩანაწერთაც. თავად ლიზინგის ხელშეკრულებით გათვალისწინებულია ლიზინგის საგნის დაზღვევის საკითხი და ავტოსატრანსპორტო შემთხვევის გამო დაზღვევის ბენეფიციარს წარმოადგენდა ლიზინგის გამცემი, რომელმაც ისარგებლა ამ უფლებით, თუმცა გათავისუფლდა კასატორის მიმართ პასუხისმგებლობისაგან. გარდა აღნიშნულისა, სამოქალაქო კოდექსის 999-ე მუხლის იმგვარი განმარტება, როგორც ეს გასაჩივრებულ განჩინებაშია ასახული, ეწინააღმდეგება საქართველოს უზენაესი სასამართლო პრაქტიკას (სუსგ #ას-594-562-2015). #ას-811-762-2015 განჩინების თანახმად, მესაკუთრისათვის პასუხისმგებლობის დაკისრებისას, სასამართლო ყურადღებას ამახვილებს იმაზე, თუ რა ფორმით მოხდა მესაკუთრის პირდაპირი მფლობელობიდან ავტომანქანის გასვლა: საკუთარი ნებით გადასცა მან ეს უფლება, თუ დაიკარგა იგი მისი ნების წინააღმდეგ.

1.5. საკასაციო პალატა უარყოფს კასატორის ზემოხსენებულ პრეტენზიებს და მიიჩნევს, რომ ქვემდგომი სასამართლოების დასკვნები შეესაბამება კანონის მოთხოვნებს, შესაბამისად, არ არსებობს მიღებული განჩინების გაუქმების სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 393-ე-394-ე მუხლებით გათვალისწინებული წინაპირობები. საკასაციო პრეტენზიებთან დაკავშირებით, პალატა დამატებით განმარტავს შემდეგს:

1.5.1. მომეტებული საფრთხის წყაროს ექსპლუატაციის შედეგად დამდგარი ზიანის ანაზღაურების საკითხს ადგენს სამოქალაქო კოდექსის

999-ე მუხლი, ამასთანავე, მოსარჩელემ მოთხოვნა წაუყენა უშუალოდ იმ პირსაც, ვის მართლსაწინააღმდეგო ქმედებასაც მოჰყვა ზიანი (სკ-ის 992-ე მუხლი). მოცემულ შემთხვევაში, სადავოა საკითხი იმის თაობაზე, მხოლოდ ზიანის მიმყენებელი და მომეტებული საფრთხის წყაროს იურიდიული მფლობელი წარმოადგენენ ზიანის ანაზღაურებაზე ვალდებულ პირებს, თუ, ამავე საგნის რეგისტრირებული მესაკუთრეც. ამ საკითხის შეფასების მიზნით, საკასაციო პალატა მოიხმობს საქართველოს უზენაესი სასამართლოს მიერ დადგენილ პრაქტიკას. ერთ-ერთ საქმეზე განიმარტა შემდეგი: „მესაკუთრემ სამართლებრივი საფუძვლით გადასცა მის საკუთრებაში არსებული მოძრავი ნივთი დამქირავებელს (სსკ-ის 531-ე მუხლი) [განსახილველ შემთხვევაში, ლიზინგის ხელშეკრულებით], ხოლო ამ უკანასკნელმა, მართალია, დაარღვია გაქირავებული ნივთის ქვექირავნობით გადაცემის კანონმდებლობით დადგენილი წესი და გამქირავებლის თანხმობის გარეშე, გააქირავა ავტომანქანა, თუმცა, მიუხედავად ამისა, სასამართლოს მიაჩნია, რომ სამართლებრივად დაუსაბუთებელია დაზარალებული მძღოლის მოთხოვნა ზიანის ანაზღაურებაზე ნივთის მესაკუთრისა და დამქირავებლის მიმართ. სამოქალაქო კოდექსის 992-ე მუხლით, არც ავტომანქანის მესაკუთრეს და არც დამქირავებელს მართლსაწინააღმდეგოდ, განზრახ ან გაუფრთხილებლობით არ მიუყენებიათ ზიანი დაზარალებული მძღოლისათვის, შესაბამისად, თუკი არ არსებობს წინაპირობა, რომ ნივთის მესაკუთრე და დამქირავებელი მოქმედებდნენ, რათა ზიანი მიეყენებინათ დაზარალებული მძღოლისათვის, არ არსებობს ქმედება (მოქმედება ან უმოქმედობა), რომლის შედეგადაც დგება ზიანი, მაშასადამე, არ არსებობს ზიანის ანაზღაურების მოთხოვნის შესაძლებლობა იმ პირისაგან, რომელსაც არ განუხორციელებია ქმედება და არ წარმოიშვება ასეთი პირის მიერ ზიანის ანაზღაურების ვალდებულება. განსახილველ შემთხვევაში, მესაკუთრისა და დამქირავებლის დელიქტური მოქმედება არ არსებობს, შესაბამისად, ისინი ვერ აირიდებდნენ იმ ინციდენტს, რომელსაც მათთან არ აქვს კავშირი, რაც, მათ მიმართ, დაზარალებულის მოთხოვნის ფაქტობრივ და სამართლებრივ საფუძვლებს გამორიცხავს...“ საკასაციო პალატამ ყურადღება გაამახვილა პასუხისმგებელ პირთა წრეზე და განმარტა, რომ „საგზაო ინციდენტი გამოწვეული იყო მართვის უფლების არმქონე მძღოლის მიერ საგზაო მოძრაობის წესების დარღვევით. ამ უკანასკნელის ხელთ ავტომანქანა, სამართლებრივი საფუძვლის გარეშე, აღმოჩნდა მეგობრისაგან, რომელსაც, თავის მხრივ, ასევე არამართლობიერად ჰქონდა მამისგან (მფლობელისაგან) მიღებული დაქირავებული ავტომანქანა. ავტომანქანის მფლობელმა, თავისი მოქმედებით, ხელი შეუწყო ზიანის დადგომას, როდესაც დაქირავებული მანქანა, სიტყვიერი შეთანხმებით, გადასცა თავის

შვილს, ამ უკანასკნელმა კი მეგობარს - მართვის უფლების არმქონე მძღოლს. შესაბამისად, ნივთის მესაკუთრისა და დამქირავებლის კავშირი დელიქტთან გამორიცხულია... სსკ-ის 992-ე და 998-ე მუხლებით გათვალისწინებული პასუხისმგებლობის საკითხი შესაძლებელია განხილული იქნეს ავტომანქანის მფლობელის [დამქირავებელი], მისი შვილისა და სამართალდამრღვევი მძღოლის მიმართ; ავტომანქანის მესაკუთრისა და დამქირავებლისათვის პასუხისმგებლობის დაკისრების ფაქტობრივი და სამართლებრივი საფუძვლები უნდა გამოირიცხოს შესაბამისი წინაპირობების არარსებობის გამო (**იხ. სუსგ №ას-906-856-2015, 12 ნოემბერი, 2015 წელი**);

1.5.2. საკასაციო პალატა იზიარებს ქვემდგომი სასამართლოების დასკვნას, რომ ლიზინგის ხელშეკრულების საფუძველზე, მფლობელობის გადაცემა იმგვარი იურიდიული მნიშვნელობის მქონე მოქმედებაა, რომელიც დელიქტური ვალდებულებისაგან ათავისუფლებს მომეტებული საფრთხის წყაროს მესაკუთრეს (სკ-ის 999.4 მუხლი) და აღნიშნავს, რომ სამოქალაქო კოდექსის 999-ე მუხლის სუბიექტები არიან ვალდებული და დაზარალებული პირები. ვალდებულ პირად კანონი განიხილავს ნივთის მფლობელს, ანუ პირს, რომელსაც ამ ქონებაზე საკუთრება მართლზომიერად აქვს მოპოვებული, თუმცა მფლობელი, როგორც ზიანის ანაზღაურებაზე პასუხისმგებელი პირი, შეიძლება იყოს, როგორც პირდაპირი, ისე – არაპირდაპირი. ამ უკანასკნელ შემთხვევაში სახეზე გვყავს კვლავ „მფლობელი“ (არაპირდაპირი) და „მოსარგებლე“ (პირდაპირი მფლობელი). სამოქალაქო კოდექსის 999-ე მუხლი ითვალისწინებს გამონაკლისსაც – ნივთის იურიდიულ მფლობელს პასუხისმგებლობა არ ეკისრება კანონით პირდაპირ გათვალისწინებულ შემთხვევაში (ნორმის მე-2 და მე-3 ნაწილები), მათ შორის მაშინაც, როდესაც სატრანსპორტო საშუალებას მართავდა სხვა პირი, თუმცა ამ შემთხვევაში ვალდებული პირის დადგენა ხდება იმის მიხედვით, თუ რა გზით (იურიდიულად ნამდვილი უფლების საფუძველზე) აღმოჩნდა ნივთი მოსარგებლის ფაქტობრივი ბატონობის არეალში (ნორმის მე-4 ნაწილი). თუ პირი, რომელიც იყენებს სატრანსპორტო საშუალებას მისი მფლობელის ნებართვის გარეშე (არამართლზომიერი მფლობელი), ამ სატრანსპორტო საშუალების ექსპლუატაციით მიაყენებს ზიანს სხვას, სამოქალაქო პასუხისმგებლობა დაეკისრება მას და არა სატრანსპორტო საშუალების მფლობელს. ამ შემთხვევაში მნიშვნელოვანია ის გარემოება, რომ პირს, რომელიც მართავდა სატრანსპორტო საშუალებას, არ გააჩნდა მისი ფლობის უფლება (მაგალითად, სატრანსპორტო საშუალების მფლობელს არ გადაუცია მოსარგებლისათვის იგი, ანდა გადაცემული ტრანსპორტი მოსარგებლემ გამოიყენა მფლობელის ნების

საწინააღმდეგოდ). ამასთან, მფლობელი ვალდებულია, აანაზღაუროს მიყენებული ზიანი, თუ სატრანსპორტო საშუალების გამოყენება შესაძლებელი გახდა მისი ბრალის გამო (მაგალითად, სატრანსპორტო საშუალების კარები დატოვა ღიად, გასაღები დატოვა მასში). აღნიშნული მიუთითებს იმაზე, რომ მან ვერ უზრუნველყო მის მფლობელობაში არსებული სატრანსპორტო საშუალების სათანადოდ დაცვა, რაც გახდა სხვა პირთა მიერ სატრანსპორტო საშუალების დაუფლების საფუძველი. სხვა შემთხვევაა, როდესაც მფლობელის ნების საფუძველზეა მოსარგებლისათვის გადაცემული სატრანსპორტო საშუალება (**იხ. სუსგ №ას-39-38-10, 15 ივლისი, 2010 წელი**). საკასაციო პალატა ითვალისწინებს იმ გარემოებას, რომ ლიზინგის მიმღებმა ავტომანქანა გადასცა მესამე პირს (მძღოლს). როგორც საქმეში არსებული საპატრულო პოლიციისათვის მძღოლის მიერ მიცემული ახსნა-განმარტებიდან ირკვევა, მას მართვის მოწმობა არ გააჩნდა, შესაბამისად, სახეზე სამოქალაქო კოდექსის 999-ე (4), 992-ე და 998-ე მუხლებით გათვალისწინებული მძღოლისა და ლიზინგის მიმღების სოლიდარული პასუხისმგებლობის წინაპირობები (**იხ. სუსგ №ას-504-481-2016, 30 სექტემბერი, 2016 წელი, რომელიც თავად აქვს კასატორს მოხმობილი საკასაციო საჩივარში**), რაც შეეხება ლიზინგის გამცემის პასუხისმგებლობას, ამ ნაწილში გასაჩივრებული განჩინება კანონიერია.

1.6. ამდენად, განსახილველი დავა არ წარმოადგენს იშვიათ სამართლებრივ პრობლემას, რომელიც ხელს შეუწყობს სამართლის განვითარებას, რადგანაც მომეტებული საფრთხის წყაროს ექსპლუატაციით გამოწვეული ზიანის ანაზღაურების, პასუხისმგებელი სუბიექტისა თუ ვალდებულ პირთათვის პასუხისმგებლობის სოლიდარულად დაკისრების საკითხებზე არსებობს საკასაციო სასამართლოს მიერ დადგენილი ერთგვაროვანი სასამართლო პრაქტიკა, რომლისგანაც გასაჩივრებული განჩინება არ განსხვავდება (მათ შორის კასატორის მიერ მითითებული გადაწყვეტილებისგან, რომელიც, ფაქტობრივად ვითარებით წინამდებარე შემთხვევისაგან განსხვავებულია). კასატორი ვერ მიუთითებს იმგვარ გარემოებებზე, რაც სასამართლოს მისცემდა ვარაუდის საფუძველს, რომ საქმის არსებითი განხილვის შედეგად მანამდე არსებული პრაქტიკისაგან განსხვავებული გადაწყვეტილება შეიძლებოდა ყოფილიყო მიღებული. სააპელაციო სასამართლოს მიერ მოცემული საქმე არ არის განხილული მნიშვნელოვანი მატერიალური ან საპროცესო სამართლის ნორმების დარღვევებით, რომელსაც შეეძლო არსებითად ემოქმედა საქმის განხილვის შედეგზე. გარდა ამისა, საკასაციო სასამართლოს შეფასების საგანს არ წარმოადგენს სააპელაციო სასამართლოს მეორე დაუსწრებელი

გადაწყვეტილება ან განჩინება დაუსწრებელი გადაწყვეტილების უცვლელად დატოვების თაობაზე, ხოლო კასატორი ვერც ქვემდგომი სასამართლოს შეფასებებისა და დასკვნების წინააღმდეგობრიობას ვერ ამტკიცებს მსგავს სამართლებრივ საკითხზე ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა დაცვის კონვენციის დებულებებთან და ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს პრეცედენტულ სამართალთან, რის გამოც საკასაციო საჩივარს არა აქვს წარმატების პერსპექტივა.

1.7. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 391-ე მუხლის საფუძველზე, საკასაციო სასამართლო არ არის უფლებამოსილი, დაუშვას საკასაციო საჩივარი, რის გამოც მას უარი უნდა ეთქვას განხილვაზე.

2. სასამართლო ხარჯები:

სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 401-ე მუხლის მე-4 ნაწილის თანახმად, საკასაციო საჩივრის დაუშვებლად ცნობის შემთხვევაში პირს დაუბრუნდება მის მიერ გადახდილი სახელმწიფო ბაჟის 70 პროცენტი. ამდენად, პალატა მიიჩნევს, რომ კასატორს უნდა დაუბრუნდეს მის მიერ 01.12.2017წ. #12 საგადახდო დავალებით სახელმწიფო ბაჟის სახით გადახდილი 300 ლარის 70% – 210 ლარი.

ს ა რ ე ზ ო ლ უ ც ი ო ნ ა წ ი ლ ი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 391-ე, 401-ე მუხლებით და

დ ა ა დ გ ი ნ ა:

1. გ----- ფ-----ის საკასაციო საჩივარი დარჩეს განუხილველად დაუშვებლობის გამო.

2. კასატორ გ----- ფ-----ს (პ/შ0-----) სახელმწიფო ბიუჯეტიდან („სახელმწიფო ხაზინა“, ბანკის კოდი TRESGE22, მიმღების ანგარიშის №200122900, სახაზინო კოდი 300773150) დაუბრუნდეს მის მიერ 01.12.2017წ. #12 საგადახდო დავალებით სახელმწიფო ბაჟის სახით გადახდილი 300 ლარის 70% – 210 ლარი.

3. საკასაციო სასამართლოს განჩინება საბოლოოა და არ გასაჩივრდება.

მოსამართლეები:

ე. გასიჭაშვილი

პ. ქათამაძე